

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Vita Petri Canisii De Societate Iesv

Rader, Matthäus

Monachii, 1614

Inclitæ Reipvblicæ Fribvrgensi Helvetiorvm. Nicolao A Diesbach Viro
Prætaori, Senatvi, Tribvnis, Popvloqve Fribvrgensi, Matthævs Radervs E
Societ. Iesv Sal. Fel. Et Myltos Annos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70957)

INCLITÆ
REIPUBLICÆ FRIBVR-
GENSI HELVETIO-
RVM.

NICOLA O
A DIESBACH

II-VIRO PRÆTORI,
SENATVI, TRIBVNIS, POPVLO.
QVE FRIBVRGENSI,
MATTHÆVS RADERVS E SO-
CIET. IESV SAL. FEL. ET MVLTOS
ANNOS.

Redit ad vos, incliti vi-
ri, CANISIVS
vester atq; noster, qui
apud vos aliquammul-
tos ante annos decessit,

à vobis & animis vestris nunquam
discessit. Redit tamen ille rursus, &
redhostit simul (si licet prisco verbo
abuti) ad suos Friburgenses, quos viuus

)(3

vnicè

EPISTOLA

vnicè dilexit; mortuus nunquam né-
 glexit. Redit nō vrnâ conditus, vt Io-
 sephus in Palestinam; vel Germanicus
 in Urbem; vel Polus cum filio Athe-
 nas in theatrum: sed veluti Mycenæus
 ille iuuenis idem viuus & extinctus
 Argos & Mycenæ; non vt cognatum
 sanguinem hauriat, sed vt paternum
 fraternumq; vobis nobisq; spiritum su-
 um velut alter Helias impendat; quem
 quidem, quantum potuimus assequi, his
 chartis exprimere conati sumus, vt spi-
 rans, & quasi rediuuius in memoriis
 vestris nunquam amplius intermorere-
 tur. Debuimus & hoc illi nos in Ger-
 mania officium, quorum ille dux &
 antesignanus nomen Societatis primus
 in nostras terras intulit; & exegit hoc
 virtus illius, qua nobis viam ad Cælum
 docendo & agendo communiuit. Absit

à nobis
 Vnde ante e pag. 109

Verborum

AD REMP. FRIB.

à nobis Veterum ambitio formarum ad
modum vel extra modum hominum
factarum: Nam

-----quid prodest fictos ostendere vultus
Et Curios iam dimidios, humerosq; minorem
Coruinum, & Galbam auriculis nasosq; carentem?
Ὁ λόγος, εἰ καλῶς διέλθοι τὰς ἀνδρῶν
πράξεις, αἰμνήσον ἂν τὴν ἀρετὴν ἐκείνων παρὰ
πᾶσιν τοῖς ἀνθρώποις ποιήσοιεν.

Has illi nos vigilias vigilauimus;
bas in ferias dedimus ac damus. Obeli-
scos & Pyramidas cum Mausoleis non
inuidemus, quorum memorias vel lon-
ga annorū series delet, ipsaq; fuga tem-
porum abolet; vel orta tempestas &
impotens Aquilo euertit, & prosternit.
Senium pietas non sentit, & sola vir-
tus, ut ille ait, clara aeternaq; habetur.
Res ergo pie religioseq; per Canisium
gestas, non sine labore primum ex Bel-
gica, Italia, Sicilia, omniq; dein Ger-
mania

Handwritten scribbles

EPISTOLA

mania collectas in litteras misi, atq; in
 hominum memorias foras dedi, & in-
 clita Reip. vestrae nomini inscripsi, tam
 bene de Canisio, tam praclare de Socie-
 tate merito. Clamant saxa & siluae,
 quae iussu & imperio vestro in funda-
 menta, parietes, teeta coierunt, ut no-
 bis hospitium vocatis pararetur. Stat
 celsa in rupe & velut immobili capito-
 ly saxo nobile Musis Athenaeum, ve-
 strae iuuentuti erudiendae constitutum.
 Conditum est a vobis amplum & ma-
 gnificum Sociis domicilium, vnde velut
 ex arce ad populum iuuandum decur-
 ramus. Visitur aedes sacra a fundamen-
 tis quoq; in caelum educta, sublimis, au-
 gusta, vestraq; magnificentia digna, cae-
 lestium copiarum ductori Michaeli nun-
 cupata, illustre & aeternum inclita Reip.
 pub. monumentum. Accedit etiam ve-

Vide post 2 paginas ^{stra}

AD REMP. FRIB.

stra singularis aduersus Societ. bene-
uolentia, omnibus aedificiorum molibus
potior, cui nos pro Viribus respondere
par est, vestraeq; Reip. succurrere, siue in-
formanda est ad omnem honestatis lau-
dem, & virtutis elegantiam tenerior
etas; siue populus pro concione erudi-
endus, qua via rectâ ad cælum tendat;
siue ægri in morbo leuandi; siue cum
morte luctantes in hostem armandi, cæ-
loq; transmittendi; siue circumstrepenti-
um rabies luporum ab ouilibus Christi
arcenda, siue qua alia via, consilio, vo-
tis, auxilio Resp. iuuanda. Utimini So-
dalib⁹ ad hoc natis, vt Vrbes, Prouinci-
as, populos, respublicas, regna, omnemq;
orbem terrarum propius cælo admoue-
ant, secumq; ad beatam & immor-
talem vitam deducant. Amat So-
cietas nostra nomen omne Helueti-

X 5

cum

EPISTOLA

cum, exosculatur fidem, cuius custodia summi terrarum praesides sua latera vitamque commiserunt, hodieque praepopularibus committunt; amplexatur in Catholicis nunquam extinctam in religione defendenda constantiam, in qua vestra quoque inter caeteros eximia virtus saepius enituit, cum toties sollicitati, toties fatigati, toties prouocati, nunquam ab auita maiorum pietate vel latum unguem, quamuis vndique hostibus Catholica disciplina circumsepti, dimoueri potuistis. ad quam rem testandam ac firmandam etiam Societatis aliam suppetiatum euocastis, quae caelestibus armis pro populo ne luporum incurfione turbaretur, excubaret & propugnaret. Sed redeo ad Canisium, cuius memoriam vobis ita suggero, vt meminerim extremum eius

^{actum}
vive ante 2
paginas

AD REMP. FRIB.

actum à vobis mihi potissimum suggestum. De fide, quod quidem caput est in historia, ausim, quantum industria fert hominis, polliceri certa testataq; denarrari, quod & adiuncta saepe illustrium & publicarum Academiarum monumenta; Collegiorum & Prouinciarum annales; ipsiusq; Canisii ad plures compositæ literæ vel acceptæ; Summorum deniq; Pontificum, Imperatorum, Principum, rerumq; publicarû tabulæ, quibus maximè nitimur, docebunt, planissimumq; facient. Quod si porrò talem ego Canisium, qualis dudum in animis vestris viuit, calamo non potui vel assequi, vel exprimere; desinite mirari; Viuunt imagines animorum; mortuæ sunt litteræ, quibus tamen auctoritate nominis vestri vitam dabitis, si quod futurum omninò speramus, gratam vobis

bis

EPISTOLA AD REMP. FRIB.

*his mentem nostram conatumq̄ fuisse
ostendetis. Monachij Boiorum, Ca-
lendis Maijs, Anno post receptam
mundi salutem C I D I D C XIV.*

INDEX